

دستور جلسات			
نتیجه بررسی		گزارشات	ردیف
تصویب نشد	تصویب شد		
	✓	گزارش کمیسیون برنامه و بودجه در مورد آخرین وضعیت تهیه و تصویب آیین نامه های اجرایی و سایر مقررات لازم التصویب قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران که به شرح ذیل است: مطابق اصل ۱۷۱ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی در عموم مسائل در حدود مقرر در قانون اساسی می تواند قانون وضع کند با توجه به اینکه اجرایی شدن و کارآمدی قوانین منوط به تهیه و تصویب مقررات مورد نیاز آن (اعم از آیین نامه های اجرایی دستورالعمل ها شیوه نامه ها و) و نیز نظارت مستمر بر اجرای آنها می باشد. لذا عدم تصویب آیین نامه ها و دستورالعمل های مربوط و نیز عدم ارائه گزارش عملکرد دستگاه های اجرایی مکلف در قانون در مهلت های مقرر منجر به اجرا نشدن مؤثر قانون می گردد که متأسفانه این وضعیت نه تنها می تواند بر زندگی ذی نفعان موضوع قانون در جامعه اثر داشته باشد بلکه حتی در پاره ای از موارد تضییع و معطل ماندن حقوق ایشان را نیز در پی خواهد داشت.	۱

جمهوری اسلامی ایران به عنوان مهم‌ترین سند توسعه کشور، تکالیف متعددی را در طول سال‌های اجرای آن برای تدوین و تصویب آیین‌نامه و دستورالعمل و سایر مقرره‌های لازم التصویب و تهیه گزارش‌های عملکردی به دستگاه‌های اجرایی ذیل قوای سه‌گانه محول نموده است با نگاهی به گذشته و عملکرد غیر قابل قبول دستگاه‌های مسئول در قبال و برنامه‌های پنج ساله قبلی پیگیری مستمر و نظارت مؤثر بر روند تحقق تکالیف یاد شده امری ضروری است. به استناد گزارش‌های دوره‌ای معاونت نظارت مجلس شورای اسلامی در برنامه پنج ساله ششم توسعه قانون‌گذار دستگاه‌های مجری را به تهیه ۵۸ فقره آیین‌نامه اجرایی با تصویب هیئت وزیران مکلف کرده بود (۳۱ فقره دارای مهلت تصویب و ۲۷ فقره فاقد مهلت) اما در نهایت در پایان دوره اجرای برنامه و به‌رغم تمدید دوساله آن از این تعداد ۵۲ فقره تصویب و ۶ فقره آن نیز به تصویب نرسید. شایان ذکر است از ۳۱ فقره آیین‌نامه دارای مهلت تصویب تنها ۲ فقره در موعد قانونی تصویب و ۲۶ فقره در خارج از مهلت قانونی به تصویب رسیده بود و این امر موجبات تأخیر و تعلل در اجرای احکام قانونی ذی‌ربط را فراهم نمود. در همین راستا و با توجه به سپری شدن بیش از ۹ ماه از ابلاغ قانون برنامه و با توجه به

نزدیکی زمان ارائه گزارش عملکرد

یک ساله این قانون (موضوع تبصره (۲) بند (الف) ماده) ۱۱۸) کمیسیون تخصصی برنامه بودجه و محاسبات ضمن برگزاری جلسات مرتبط با دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ارزیابی جامعی از آخرین وضعیت تصویب مقرره‌های لازم التصویب یاد شده و کیفیت عملکرد دستگاه‌ها در این خصوص ارائه نمود. اینک گزارش آن در راستای اجرای تبصره (۱) ماده (۱۰۷) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی به حضور مردم شریف ایران و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌گردد.

بخش نخست- ارزیابی کلی مقرره‌های تکلیفی قانون برنامه هفتم پیشرفت ۱۱ تا پایان فروردین ماه ۱۴۰۴)

-از مجموع ۳۲۱ مقرره تکلیفی پیش‌بینی شده در قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت (اعم از آیین‌نامه اجرایی دستورالعمل برنامه با طرح اقدام و...) تا تاریخ تهیه این گزارش صرفاً ۷۵ فقره (معادل ۲۳ درصد تدوین و به تصویب نهایی رسیده است. از مجموع ۲۴۶ فقره مقرره باقی مانده مهلت تهیه و تصویب ۳۶ فقره هنوز به پایان نرسیده و دولت فرصت دارد در این زمینه اقدام نماید. در حالی که مهلت تهیه و تصویب ۲۱۰ فقره دیگر به پایان رسیده است.

-مطابق با بررسی‌های صورت گرفته از میان مقرره‌های تکلیفی که مهلت

		زمانی آنها مطابق با مفاد قانون	
		سررسید شده است. هیچ یک از مقرره‌های شورای رقابت، شورای عالی فضای مجازی، سازمان هواپیمایی کشوری، مرکز آمار ایران و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی به تصویب نرسیده است. همچنین در خصوص مقرره‌های مربوط به وزارتخانه‌های میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی، آموزش و پرورش، امور خارجه، کشور، بهداشت درمان و آموزش پزشکی و سازمان حفاظت محیط‌زیست بیش از ۸۰ درصد و نهایتاً در خصوص مقرره‌های وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، جهاد کشاورزی، دادگستری، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، راه و شهرسازی، صنعت، معدن و تجارت، علوم، تحقیقات و فناوری، نیرو و بانک مرکزی و سازمان اداری و استخدامی کشور و نیز مجموعه دولت و هیات وزیران ۵۰ تا ۸۰ درصد موارد تکلیف شده به تصویب نرسیده‌اند! -مستند مواد قانون برنامه هفتم پیشرفت دستگاه‌های اجرایی قوه قضائیه و نهادهای عمومی غیر دولتی در باره‌های زمانی ماهه شش ماهه و یک ساله و مکلف به ارائه گزارش تکلیفی به مجلس شورای اسلامی می‌باشند. با عنایت به لازم الاجرا شدن قانون برنامه پیشرفت در ۳/۰۵/۱۴۰۳ و علی رغم اتمام مهلت ارائه ۶۸ نفره گزارش‌های تکلیفی و پیگیری‌های مستمر معاونت نظارت و	

		کمسیون‌های تخصصی اکثر	
		دستگاه‌های مسئول و مکلفه نسبت به ارائه گزارش اقدام ننموده با گزارش‌های واصله بصورت نامنظم به مجلس ارسال شده است. لازم به ذکر است که از مجموع ۲۶ فقره گزارش دریافتی وزارت خانه‌های امور اقتصادی و دارایی نفت دادگستری و جهاد کشاورزی و بانک مرکزی عملکرد نسبتاً مناسبی داشته‌اند. بخش دوم- بررسی اجمالی عملکرد شورای عالی راهبری برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت برای نخستین بار در ادوار مختلف تصویب برنامه‌های توسعه کشور (پس از انقلاب اسلامی ایران) در جریان تصویب قانون پنج ساله برنامه هفتم پیشرفت نمایندگان مجلس شورای اسلامی به منظور تأمین حسن اجرای قانون و در راستای هماهنگ نمودن فعالیت دستگاه‌های اجرائی و با هدف تضمین تحقق احکام برنامه و امکان اعمال نظارت مستمر، رفع مواقع از مسیر اجرای احکام قانون برنامه هفتم پیشرفت و اتخاذ سیاست‌های متناسب در مواجهه با قوت و ضعف عملکرد دستگاه‌های دارای وظیفه در قانون برنامه تشکیل شورای عالی راهبری برنامه با مسئولیت معاون اول رئیس جمهور و مرکب از رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور (دبیر شورا)، وزیر امور اقتصادی و دارایی و	

		وزرایی که رئیس کمیسیون‌های دائمی هیات دولت هستند. و رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس (به عنوان ناظر) را پیش بینی و تصویب نمودند هرچند نتایج بررسی‌های صورت گرفته در کمیسیون حاکی از آن است که این شورا تاکنون نتوانسته است آن طور که شایسته است در راستای تحقق اهداف قانون‌گذار گام بردارد که از جمله مصادیق آن می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد. -بسنده کردن شورای عالی راهبری برنامه صرفاً به اخذ گزارش از دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط با محوریت - اولویت‌بندی احکام، به جای اخذ اخذ گزارش میزان پیشرفت اجرایی شدن احکام علی‌رغم سپری شدن بیش از ۱ ماه از ابلاغ قانون -شورای عالی راهبری قانون برنامه هفتم پیشرفت به جای آن که مطابق با اهداف قانون‌گذار به عنوان مرجعی برای رفع مواقع و نظارت در مسیر اجرایی شدن احکام برنامه هفتم پیشرفت به ایفای نقش پردازد به ایفای نقش در سطح تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در خصوص نحوه اجرای احکام تکلیفی که عمدتاً مرتبط با حوزه اختیارات و وظایف دستگاه اجرایی ذی‌ربط است پرداخته است. -عدم اتحاد سیاست‌هایی مبتنی بر تشویق تنبیه و مانع دایی در خصوص عملکرد دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط	
--	--	--	--

توسط شورای عالی راهبری برنامه که

البته به استناد مفاد بند الف ماده ۱۱۸ قانون برنامه بایستی این مهم به اتکای گزارش‌های فنی و تخصصی ناظرین مالی و اجرایی مستقر در دستگاه‌ها صورت پذیرد. گزارش‌ها حاکی از تأخیر در معرفی و آغاز به کار ناظران برنامه و عدم همکاری برخی از دستگاه‌های اجرایی در این خصوص می‌باشد.

بخش سوم- ارزیابی تفصیلی برخی از احکام منتخب قانون برنامه هفتم پیشرفت

در حال حاضر کشور با ابر چالش‌هایی مواجه است که از آن جمله می‌توان به موضوعاتی مانند و ناترازی انرژی و ناترازی نظام بانکی و ناترازی در سیاست‌های حمایتی تأمین اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی و در نهایت، کمبود منابع آبی اشاره داشت بر همین اساس، نمایندگان مجلس شورای اسلامی با تکیه بر سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در خصوص برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت در جریان تصویب این قانون احکام قانونی را در راستای رفع چالش‌های مذکور پیش بینی نموده و اجرایی شدن آن‌ها را در مهلت مقرر بر دستگاه‌های اجرایی ابر تکلیف نمودند در همین راستا مطابق با گزارش‌های اخذ شده:

-در هر یک از بخش‌های احکام مرتبط با «انرژی» و «اصلاح نظام بانکی و

از آئین نامہ دستور العمل اساس نامہ و با برنامه اقدام کہ مهلت اقدام آنها به پایان رسیدہ است صرفاً (۲۷) درصد) در بخش احکام مرتبط با اصلاح صندوقهای بازنشستگی تأمین اجتماعی و سیاستهای حمایتی از ۸ فقره ای کہ مهلت اقدام آنها تمام شدہ (۷۵ درصد) و در نہایت از میل ۱۴ مقررہ لازم التصویب کہ در بخش مدیریت منابع آبی، مهلت اقدام آنها منقضی شدہ است تنها ۲۱ درصد تصویب و ابلاغ شدہ است.

بخش چهارم - جمع بندی

۱- بررسی سوابق تصویب نامہ ها و آیین نامه های اجرایی مصوب برنامه هفتم پیشرفت ج اسلامی ایران، موید این موضوع است کہ این مقرره ها گاهی در عدم انطباق با مفاد برنامه و بدون توجه به اصول حاکم بر برنامه و بدون توجه به اصل یکپارچگی و پیوستگی ماهوی احکام برنامه در مواد مختلفہ تنظیم می گردند بدین ترتیب حتی به رغم عدم قانونی، سیاست گذاری مدنظر قانون گذار در احکام را محقق نمی کنند کہ همه اینها نشان از قرائت، ادراک و استنباط متفاوت در بین دستگاه ها و بین های تخصصی دولت از اصول و سیاست های حاکم بر قانون برنامه حین تدوین پیش نویس مقرره ها و قبل از ارسال متن نہایی به هیات وزیران می باشد.

۲- مطابق با مفاد بند (ب) مادہ (۱۱۸)

مكلف بوده است ضمن اجرای كامل و دقيق احكام برنامه حداكثر ظرف شش ماه از لازم الاجرا شدن اين قانون برنامه تأمين مالی پنج ساله آن را به تفكيك سازهای برنامه پس از تصويب در شورای عالی راهبري برنامه به مجلس تقديم نماید. با بررسی‌های صورت گرفته تكليف قانونی مذکور تاکنون محقق نشده است. لذا انتظار می‌رود تا قبل از موعد بررسی سالانه عملکرد احكام برنامه هفتم در کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی در شهریورماه سال جاری گزارش تحقق بند (ب) ماده (۱۱۸) به مجلس شورای اسلامی ارائه گردد.

۳- علی رغم آنکه از مهلت حداكثر یک‌ساله تحقق احكام تكلیفی بندهای ۲۶ گانه ماده (۱۱۹) قانون برنامه هفتم پیشرفت با موضوع ارائه برنامه‌های اقدام دولت در محورهای چندگانه اقتصادی، صنعت، آموزش، انرژی، مسکن و راه و شهرسازی کمتر از سه ماه باقی مانده است؛ اما تا زمان تهیه این گزارش به‌جز حکم تكلیفی بند بیست و یک ماده (۱۱۹) با موضوع تدوین برنامه تحقق سیاست‌های کلی توسعه دریا محور و افزایش سهم کشور در حمل‌ونقل دریایی ترانزیت، که پیش نویس آن توسط دستگاه اجرایی ذی‌ربط تهیه و به دولت ارائه شده است گزارشی از اجرایی شدن باقی بندهای تكلیفی ماده مذکور به مجلس شورای اسلامی ارائه نشده

است. بدیهی است با ادامه روند.

کنونی اجرایی شدن ماده (۱۱۹) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت که باهدف تطبیق حداکثری برنامه با سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری به تصویب رسیده‌اند. در ماه باقی مانده از مهلت مقرر در قانون دور از انتظار بوده و ناگزیر اهداف قانون‌گذار محقق نخواهد شد.

۴- در نهایت با عنایت به اینکه مطابق با مفاد تبصره (۳) بند (الف) ماده (۱۱۸) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت مقرر گردیده در شهریورماه هر سال گزارش عملکرد سال قبل و برنامه سال آینده و تأمین مالی این قانون به تفکیک دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و فصول برنامه به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده و پس از بررسی آن در کمیسیون‌های تخصصی مربوط گزارش نهایی در صحن علنی مجلس ارائه گردد لذا با توجه به نزدیک بودن موعد تقدیم این گزارش، پیشنهاد می‌گردد ایجاد کمیسیون‌های مشترک دولت و مجلس به فوریت در دستور کار قرار گرفته تا از این طریق زمینه‌سازی بررسی و پیگیری مستمر اجرای احکام قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت تضمین تحقق اهداف برنامه در سال دوم و هم‌راستایی تصویب قانون بودجه سال ۱۴۰۵ با اصول حاکم بر برنامه فراهم گردد.»

ب:

سخنرانان جلسه		
ردیف	شهر	نام
۱	مراغه	سید فرید موسوی
۲	فیروزآباد	محمد مهدی فروردین
۳	مسیحیان ارمنی شمال	آرا شاوردیان
۴	اقلید	مسلم صالحی
۵	نهادند	علیرضا نثاری

امور مجلس